

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 30.12.2015
Sayı: 108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Binlerce kişinin gözü altına alınıp, yüzlerce kişinin tutuklandığı, binlerce kişinin yaralandığı, yüzün üzerinde kişinin kafa travması geçirdiği, 30 kişinin gözünü kaybettiği, 10 kişinin ateşli silah ve biber gazı nedeniyle hayatını kaybettiği Gezi Direnişi ile ilgili yaşanan bütün olayların araştırılması, öldürülen, yaralanan ve mağdur edilen kişi ve aileleri ile görüşülerek, direniş sürecinde meydana gelen olayların tespiti ve değerlendirilmesi için sivil toplum kuruluşlarından da görüş alınarak, gerçeklerin ortaya çıkarılması ve araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 14.12.2015

Ali Haydar Hakverdi
MAZLUM NURU
MANİSA MU.

Ali Haydar Hakverdi
CHP Ankara Milletvekili

Kadim Durmaz
TOKEAT MU.

TEKİN DİNGÖL
ANKARA MU.

Niyazi Nefi Karan
ANTALYA MU.

Ali Seker
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Mehmet Duda
HATAY MU.

M. Çalıcı
MEHMET BÖKDAĞ
GAZİANTEP MU.

Ali Seker
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

Cemal Okan Yüksel

Mehmet Duda
HATAY MU.

GEREKÇE

Türkiye tarihinin en büyük direnişlerinden olan Gezi Direniş'i, İstanbul Taksim Gezi Parkı'nda yayalaştırma projesi ve yapımı planlanan Topçu Kışlası ile AVM çalışmalarına yönelik başta gençler olmak üzere milyonlarca kişinin katıldığı direniştir. Yasal ve meşru yollardan bu projelere karşı olduklarını açıklayan ve bu çerçevede eylem gerçekleştirenlere, polis tarafından aşırı ve orantısız müdahaleler olmuştur. Toplumun yok sayılan, özgürlükleri kısıtlanan, yaşam hakkına müdahale edilen, kentine, çevre sorunlarına duyarlı tüm kesimlerinin yıllardır yaşanan mağduriyetlerinin sokağa yansması sonucu Gezi Direnişi yaşanmıştır.

İstanbul'da Taksim Meydanı'nda bulunan Gezi Parkı'na 30 Mayıs 2013'te, iş makinelerinin ağaçları sökerek ve keserek parkı yıkmaya başlamasına engel olmak isteyen ve bu nedenle parkta nöbet tutan gençlere, polis, sabaha karşı gaz bombalarıyla müdahale etmiştir. Eylemcileri zor kullanarak park dışına çıkarmak isteyen polis, çadırları ve eşyaları yakmış, eylemciler tarafından dikilen fidanları da sökmüştür.

Gezi Parkına iş makinelerinin girmesiyle başlayan Haziran-Temmuz aylarında ülkenin tamamına yayılan direnişte, İçişleri Bakanlığı'nın verilerine göre "28 Mayıs – 6 Eylül 2013 tarihleri arasında 80 ilde Gezi Parkı Direnişi çerçevesinde 5532 eylem/etkinlik gerçekleştirilmiş, bu eylem ve etkinliklere 3.611.208 kişi katılmıştır." İçişleri Bakanlığı'nın açıkladığı gözaltı ve müdahale rakamlarının aksine İHD'nin raporunda, Türk Tabipler Birliği ve hukukçulardan aldığı rakamlara göre "6 bin 977 gözaltı yapıldığı, 9 bin 564 kişinin polis dayacağına maruz kaldığı, 130 bin gaz bombası kullanıldığı" yönünde bilgi vardır. İçişleri Bakanlığı raporunda "4 bin 900 kişi gözaltına alındı, 4 bine yakın insan yaralandı" denilmiştir. Yine aynı raporda gözaltıların 3400'ü, 31 Mayıs ve 2 Haziran arasında gerçekleştiği belirtilmektedir.

İHD'nin raporuna göre ise "polis şiddetine maruz kalanlar, 9 bin 564 kişi, gözaltına alınıp tutuklananların sayısı (bilinen) 187 tutuklama, 6 bin 977 gözaltı, açılan soruşturma ve dava sayısı, (bilinen) 361 kişi hakkında 13 soruşturma, 1'i çocuk 47 kişi hakkında beraat kararı, 22'si çocuk, bin 309'u Kırklareli'nde olmak üzere 3 bin 276 kişi hakkında 78 dava açıldı 9 kişiye ayrı ayrı bin lira, 2 kişiye 88 lira para cezası verildiği" yönündedir.

Gezi Direnişi; can kaybı, yaralanmalar ve gözaltılar dışında ulaşım, ifade özgürlüğüne, bilgiye ulaşma, sosyal medyaya erişim hakkına ve basına yönelik hem yasaklar hem de baskıların yaşandığı bilinmektedir. Gezi Direnişi, birbirinden farklı düşünen ve yaşayan kesimlerin bir araya gelerek değerleri ve kendi hayat tarzlarını koruma yönündeki tepkidir. Bu nedenle Türkiye'de sadece toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değil, sosyo-ekonomik ve siyasi açılardan ele alınarak değerlendirilmelidir.

Gezi Direnişi'nde kısa mesafeli biber gazı atışları, tazyikli su ve plastik kurşunlardan dolayı binlerce kişi yaralanmış, yüzün üzerinde kişi kafa travması geçirmiştir. 30 kişi gözünü kaybederken, 10 kişi ateşli silah ve biber gazı nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Direnişte hayatını kaybeden üç gencimizin dava süreci dahi başlamamıştır. Direnişe katılanlar gözaltına alınıp tutuklanırken, sorumlular hakkında gereken idari ve hukuki sürece dair hiçbir işlem yapılmamaktadır. Yaralılar yargılanırken, yaralıların başvuruları dahi dikkate alınmamakta ve dava açılmamaktadır.

Gezi Direnişi ile ilgili yaşanan bütün olayların araştırılması, öldürülen, yaralanan ve mağdur edilen kişi ve aileleri ile görüşülerek, direniş sürecinde meydana gelen olayların tespiti ve değerlendirilmesi için sivil toplum kuruluşlarından da görüş alınarak, gerçeklerin ortaya çıkarılması, araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir teklif araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

108 Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi

